Scanned by CamScanner

Brez strahu s kolesom v črno luknjo

Kolesarji v rudniških rovih *Festival Black Hole pred maratonom postregel še z edinstvenim spustom v podzemlje*

Sončen in jasen dan se je delal nad Mežiško dolino, njene zelene planote so pravzaprav vabile v višave, in ne v tisto temno, mrzlo in prašno luknjo. A temperature so narašča-le, ohladitev pa je bila vse bolj mamljiva. Tudi za tiste najbolj pogumne kolesarje, ki so se v vsej »bojni« opremi zaspano zbirali pred muzej Podzemlja Pece. Še utrujene od zabave prejšnjega dne jih je trezni-la misel na drzen in edinstven izziv – spust po opuščenih rudniških rovih.

ŠPELA ROBNIK
Fotografije IGOR ZAPLATIL

Kakor v kakšnem zabaviščnem parku se je začela avantura v popolni temi. FOTOGRAFIJE IGOR ZAPLATIL

Vsi so vajeni takšnih in drugačnih odštekanih adrenalinskih podvigov, toda česa takšnega še nihče od njih ni imel priložnosti podkusiti. Niti v tujini še niso pripravili česa podobnega, so prepričani organizatorji, med njimi je na zbirnem mestu, pred odhodom vlakca v rudnik, najglasneje in povsem po koroško »krajal« Damjan Kalčič - Kalči. Zbiral je tekmovalce na kup, v dolgih zaščitnih oblekah in čeladah so iskali senco. Dan pred tem so na bližnji Jamnici tekmovali na enduro dirki, ki je štela za slovenski pokal in tudi državno prvenstvo, le 25 najboljših in še pet povabljenih pa je dobilo priložnost tudi za ekshibicijo v rudniških rovih. »Ne vemo, kaj sploh pričakovati, tega doslej še ni poskusil nihče, niti trenirati nismo mogli tukaj, čeprav je to domač teren,« je dejal novi državni prvak v enduru, nekakšni mešanici spusta in krosa, Peter Mlinar, ki je prikolesaril iz bližnjega Žerjava.

Na odhod so že čakali rudarski vagonički, kamor se je lahko stlačilo presenetljivo veliko radovednežev, ki so si želeli na lastne oči ogledati to čudo. Vlak je krenil in kot v kakšnem zabaviščnem parku se je začela avantura v popolni temi. No, to je torej črna luknja.

Kolesarji so se v jamo odpeljali sami, z jamarskimi lučkami so si osvetljevali pot med ozkimi tirnicami, in kot so povedali pozneje, je bilo že to posebno doživetje. Od domačinke, sopotnice v minivagončku, smo izvedeli, da je tamkajšnji rudnik svinca in cinka, kjer so dokončno ustavili proizvodnjo pred desetimi leti, sicer priljubljena turistična točka, jamo pa so domiselno izkoristili za najrazličnejše dogodke: v njej izvajajo koncerte, kulinarične večere, predstavitve za podjetja, v povsem spodnjem delu rudnika, ki ga je zalila voda, je mogoče celo veslati s kajakom. Kolesarjenje je tako le še ena od inovativnih poskusov v tej jami.

Na dirki po neznani progi ni prostora za klavstrofobijo, temveč le za adrenalinske užitke.

Skupaj z rudarji delali od januarja

Velika pričakovanja so bila takoj uresničena: pravcata dvorana, okrašena z otroškimi ilustracijami, s klopmi in velikim platnom, pripravljenim za neposredni prenos dirke – prostora v rovih je bilo vendarle premalo, da bi si jo lahko gledalci ogledali v živo. Šef organizacije Kalčič je povedal, da je bila to ena najtežjih nalog pri izvedbi gorskokolesarskega festivala, ki se bo sklenil s sobotnim maratonom po podzemlju. »Predpriprave so potekale že od januarja. Skupaj z delavci Podzemlja Pece smo po mojih izračunih zbrali kar kakšnih 1500 ur. Potrebno je bilo kar nekaj dela, smo pa tudi zelo zahtevni, kar se tiče varnosti, prav tako vsi inšpektorati, pri katerih smo morali dobiti številna dovoljenja,« je povedal šef projekta, eden od soorganizatorjev Jani Hercog, ki je tekmovalce na kolesu pospremil v rov, pa je dodal, da so zadnja dva meseca vsi trdo garali, po službah so se vrstile popoldanske delovne akcije z izkušenimi rudarji. »Veliko je bilo že gradbenega dela v jami. Ti rovi niso vsi povezani med seboj. Ene luknje smo morali zadelati, drugod povezati odtočne jaške, da smo ustvarili neko smiselno traso. Vidiš tisti jašek? Nanj smo namestili železno konstrukcijo, na vrh pa nametali kamenje, da je lahko proga prišla iz višje ravni in se nadaljevala naprej. Vse to so preštudirali delavci iz Podzemlja Pece in nam to predlagali. Najprej smo preverili, ali bi bilo to mogoče prevoziti s kolesi, nato pa smo se lotili dela,« je povedal. Ni pozabil dodati, da so po opravljenem delu ob pivu sedli v tamkajšnjem podzemnem bifeju, ki so ga nekdaj uporabljali rudarji. »No, nismo se zadrževali predolgo, smo pa tam ustvarjali odlično vzdušje.«

Kolesarji so v jamo prispeli za vlakcem in se nato že podali na start, na preizkus terena. Redni spremljevalec in povezovalec gorskokolesarskih preizkušenj Andrej Dekleva je kakšnega od njih zbodel, ali ga daje klavstrofobija, Kalči pa jim je dal najpomembnejši napotek: prižgite luči. Čeprav se obiskovalci nismo mogli premikati po rovu, smo vendarle lahko pokukali še nižje v luknjo. Ozke stopnice so v popolni temi vodile do ovinka po prvem spustu, sledilo je vijuganje med ovirami, manjši skok in zavoj na kovinski plošči, na kateri so mnogi nato zdrsnili in izgubljali pomembne sekunde. Ko so bili na cilju, so si kolesa oprtali na ramo in začel se je pohod po strmi poti nazaj proti vrhu. Dva pogumneža, ki sta prišla z monocikli, sta se šalila, da sta vsaj na vrh prišla prej kot drugi.

Ko so se vsi skupaj vrnili, jih je celo že pričakala malica. (Česa sploh ni bilo v tej jami?) Po predstavitvi vsakega od tekmovalcev pa se je začelo zares. Resda ni bilo toliko tekmovalnega naboja kot dan prej, kljub temu pa je tekma na praktično neznani, približno 600 metrov dolgi progi z nekaj manj kot 100 metri višinske razlike prinesla veliko užitkov, tako gledalcem kot tudi tekmovalcem. Za nastop so zahtevni in drseči podlagi, pod nizkim stropom in v zelo slabi vidljivosti so si zaslužili gromek aplavz in čestitke. »Navdušeni sva, to je bilo res nekaj posebnega. Fantje so res pogumni, naju pa je že strah vožnje z vlakcem nazaj,« sta povedali Neža in Manuela, ki sta sedeli v prvi vrsti in držali pesti za njuna fanta. Nejc Rutar se jima je kmalu pridružil na klopci. Bil je še kar zadovoljen, končal je kot drugi, prehitel ga je le Nejc Huth, tretji pa je bil ruski tekmovalec Mihail Vasilenko. »Vsi smo prvič dirkali, zato niti nismo vedeli, kaj nas čaka. Ključno je bilo, da si imel luč, brez nje bi bil izgubljen. Mislil sem, da bo proga bolj položna, a je bil pravi spust. Je pa ideja res zanimiva, gotovo se jo še da razviti. Recimo pozimi, ko nimamo kje voziti, bi lahko trenirali na,« je tekmovalec z Mosta na Soči, vodilni v slovenski enduro seriji, dal prirediteljem zanimivo idejo.

Kratko, jedrnato, simpatično

A ti jih imajo tako in tako še veliko v zalogi. »Seveda, veliko prostora je še za nadgradnjo. Našli smo napake, ki jih bomo lahko popravili naslednje leto, vse skupaj izboljšali in povečali. Želimo si, da bi neposredni prenos dirke pripravili pred jamo, kjer je več prostora,« je že nove načrte delal Kalči, pred katerim pa so bili verjetno še kratkoročnejši izzivi. V soboto je namreč na sporedu že Black Hole maraton, prav tako po rudniških rovih. »Zaradi velikega udeležencev je to morda še zahtevnejši logistični projekt. Tudi zaradi dolge trase: najdaljša meri 51, krajša pa 31 kilometrov. Obe dve gresta skozi opuščene rove, ampak na drugem delu, bližu Črne, tam kjer pozimi pripravljajo gradove kralja Matjaža,« je hitel pojasnjevati.

Adrenalinski podvigi pod zemljo

Devetdnevni festival pa ponuja še več kot podobne adrenalinske podvige pod zemljo. Tudi te dni ne manjka pestrega dogajanja, pripravili so številne vodene ture, tečaje za otroke, različne delavnice, test gorskih koles ... »Nato dolino želimo predstaviti kot do gorskih kolesarjev prijazno destinacijo. Izkoristimo lahko te naše naravne danosti, veliko truda in energije vlagamo v razvoj gorskega kolesarstva, delamo nove poti, izobražujemo vodnike. Mislim, da smo že postali precej prepoznavni na tem področju,« pa je menil Hercog in nato še naredil slikovit povzetek: »Za prvič je bilo res nekaj več improvizacije, toda mislim, da je vse skupaj bilo kratko, jedrnato in simpatično.«

Čakala nas je še ena temna in adrenalinska vožnja nazaj na površje, v vagonu z osebjem se je zdela še bolj divja. Sprejeli smo še vabilo na bližnjo planino Jamnica, kjer je bilo središče dogajanja v tistih dneh. Tam je bil razstavni prostor opremljevalcev, sledila je podelitev, pa še zabavna dirka Pit stop enduro. Sonce je tam, visoko in stran od temnih jam še močneje bleščalo. Mnoge je zvabilo v višave, a nato v nov adrenalinski spust.

Tekmovalci so si z jamarskimi lučkami osvetljevali pot med ozkimi tirnicami, in kot so povedali pozneje, je bilo že to posebno doživetje.

VRTIMO GLOBUS

Downey Jr. že drugo leto najbolje plačani

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. kratka specialiteta, 6. mesto v Rusiji (tankovska bitka leta 1943), 11. glasbeni okrasek iz

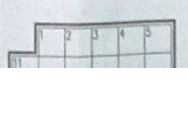

glasbe, 32. francoski politik, žrtev atentata na dan, ko se je začela prva svetovna vojna, 34. prebivalka Emone, 36. rasa, ljudstvo, 37. Gal-

otok, kjer se je rodila pesnica Sapfo, 17. telovadni element, 19. nagon, poželenje, 20. grška črka, 22. nemški raketni konstruktor (raketa